

Landbohøjskole, finder jeg det naturligt, at jeg allerede ved denne Behandling gør nogle Bemærkninger om Sagen, idet jeg indtrængende anmoder Finansudvalget om at sørge for, at den kommer til at foreligge fuldstændig oplyst for ærede Medlemmer ved tredje Behandling, hvis man da ikke, hvad jeg vilde anse for det naturligste og rigtigste, bliver enig om, at et saadant Spørgsmaal ikke bør afgøres ved Finanslovsforslagets tredje Behandling, saa at der fra Finansudvalgets Side rettes Anmodning til den højtærede Landbrugsminister om at tage dette Spørgsmaal ud af Finanslovsforslaget og fremsætte for Rigsdagen et særligt Lovforslag om en Forandring af Landbrugsundervisningen paa Landbohøjskolen, der jo har overordentlig stor Betydning for store Dele af vort Lands Befolkning. Jeg skal da ganske kort referere Sagens Sammenhæng.

Der har fra forskellige Sider været klaget over Landbrugsundervisningen ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, og det, man klager over, er, at Eleverne er overbebyrdede med Fag, og at Tiden er for knap, til at de kan paa tilbørlig Maade fordøje det Undervisningsstof, der meddeles dem af Landbohøjskolens Lærere. I Anledning af disse Klager nedsatte daværende Landbrugsminister Anders Nielsen under 20. December 1912 en Kommission til at tage hele dette Spørgsmaal op til Overvejelse og til at afgive Betænkning, eventuelt stille Forslag, om en Forandring af dette Forhold. Kommissionen har afgivet Betænkning i Juli Maaned 1914, og det viser sig da, at den ikke er enig om en fælles Indstilling, men har delt sig i et Flertal og 2 Mindretal. Ministeriet har derefter henvendt sig til Landbohøjskolens Undervisningsraad, hvad Ministeriet jo er pligtigt til i Henhold til Loven af 8. Marts 1856. Dette Raad bestaar af samtlige Lærere ved Den kongelige Landbohøjskole og Skolens Direktør. Af den Erklæring, som Undervisningsraadet har afgivet, ses, at det heller ikke har været enig; men Ministeren har været saa ivrig for denne Sags Gennemførelse, at han uden videre har sluttet sig til Undervisningsraadets Flertals Indstilling, og det endda med en saadan Iver, at han har paalagt Undervisningsraadet, at det allerede i Fjor skulde udarbejde Undervisningsplanen for den nye Ordning og sørge for, at Undervisningen kunde begynde den 1. September forrige Aar efter denne Plan, idet Ministeren har gjort gældende, at Tiden ikke var belejlig til at komme til Rigs-

dagen og søge en Bevilling til dette Formaalets Gennemførelse; de økonomiske Forhold indbød ikke dertil. Ministeren har altsaa ment, at han uden Rigsdagens Samtykke og uden nogen Bevilling kunde paa- byde Landbohøjskolens Undervisningsraad at indføre den nye Ordning for saa senere at komme til Rigsdagen og bede om de dertil fornødne Midler.

Det ser jo noget aparte ud i et konstitutionelt Land, hvor man har en demokratisk Minister, at man har ment uden Forhandling med Rigsdagen at kunne gennemføre en ny og saa gennemgribende Ordning, der vil koste mange Penge. Undervisningsraadet har derfor ogsaa med Rette udtalt sin Betænkelighed ved at gaa den Vej, men det har ikke imponeret den ærede Landbrugsminister. Sagen kom saa til Forhandling i Tilsynsraadet, som jeg har den Ære at være Medlem af, og da jeg gennem mange Aar har næret personligt Venskab for den højtærede Minister — og det tror jeg, samtlige Medlemmer af Tilsynsraadet har —, vilde vi dog advare ham mod at gaa den Vej, og vi afgav derfor en enstemmig Indstilling til Ministeren om, at man, før man iværksatte en saa gennemgribende Forandring, søgte Bemyndigelse dertil hos Rigsdagen gennem et Forslag til Bevilling. Det glæder mig, at Ministeren har lyttet til dette Venskabsraad og foreslaaet den nævnte Bevilling paa 16,000 Kr. Men alt, hvad der findes oplyst i Anmærkningerne til Finanslovsforslaget, er følgende:

Ministeren gør først Rede for, at der har været nedsat en Kommission, og at han holder sig til Flertallet. Dernæst hedder det: „Da Landbrugsministeriet herefter maa anse det for rigtigst at søge Kommissionsflertallets Forslag gennemført, søger man herved de fornødne Midler til Gennemførelsen af Forslaget bevilget“. Det er mærkeligt, at der staar, at man søger „de fornødne Midler“; thi det hedder lige efter: „Hvor stort et Beløb der vil udkræves til Sagens Gennemførelse, er det ikke muligt paa nærværende Tidspunkt at opgive nøjagtigt“. Det anføres endvidere, at Undervisningsraadet har ment, at det, foruden det af Kommissionsflertallet stillede Forslag om nye Lærerkrafter, en Docent i Læren om Landbrugets Redskaber og Arbejdsmaskiner, en Docent i Læren om Kraftmaskiner og Husbygning, en Docent i Kvæg- og Svineavl, en Hjælpedocent i Zoologi og en Assistent i Landbrugets Jorddyrkning og Plantekultur, vil være